

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemán velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemži nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 154.

V Ljubljani, v soboto 6. julija 1888.

Letnik XVI.

Vabilo na naročbo.

Drugo polletje 16. letnika se bliža. S 1. julijem prične se nova doba naročanja. Vse prijatelje našega lista prosimo, da nam ostanejo ne le zvesti v prihodnje, ampak da nam tudi še novih moči pridobé v duševnem kakor v gmotnem oziru. Naš list se čedalje bolj utrjuje ter sega v širše narodne kroge, kar nam daje nov pogum, neprestrašeno držati se načel, v katerih jedino je blagor vernega naroda slovenskega. Da-si bridko čutimo bremena slovenskega dnevnika, sklenili smo vendar — da še več storimo za dobro reč, kojo zastopamo — začetkom tega polletja list razširiti z redno prilogo pod imenom

„DOMOLJUB“.

Izhajala bode ta priloga dvakrat na mesec, t. j. vsak prvi in tretji četrtek meseca; dobivali jo bodo vsi naročniki „Slovenca“ brezplačno. A da se ustreže tudi priprostemu narodu, kateremu je dnevnik predrag in preobširen, vsprejemali bomo naročnino tudi na samo prilogo — brez glavnega lista. Vse svoje prijatelje in somišljenike prosimo, naj bi ta poljudno pisani ter pouku in zabavi namenjeni listič blagovoljno razširjali med onimi, ki si dražjega časnika omisliti ne morejo.

„Domoljub“ sam brez „Slovenca“ stane do konca tega leta s poštnino vred, ali v Ljubljani na dom donešen, le štirideset krajcarjev. Naročnino na prilogo sprejema „Slovenčevo“ opravništvo in pa „Katoliška Bukvarna“.

„SLOVENEČ“.

edini katol.-konservativni slovenski dnevnik s prilogo „Domoljub“ vred

velja za Ljubljano pri opravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemán:

Za celo leto predplačan	12 gl.
„ pol leta	6 „
„ četrt leta	3 „
„ jeden mesec	1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemán za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Vredništvo in opravništvo.

Resnica o Bosni.

△ Cesarjevič Rudolf končal je svoje potovanje pred tednom dni. Navdušeno ga je pozdravljalo prebivalstvo hrvaško in bosensko, akoravno se glasé hudobni glasovi, da je bilo vse navdušeno pozdravljanje le delo vladnega stroja. Smelo trdimo, da tu niso delovali Sedlnicky e tutti quanti, marveč je prihajalo odkritosrčno veselje iz polnih sre prebivalstva, ko je zrl v obraz cesarjevemu sinu, prihodnjemu vladarju. Akoravno je slovanski rod zastal v omiki za drugimi narodi v mnogem oziru, a ne prekosí ga noben narod po naravni duševni nadarjenosti in naravnosti čutov. Slovan ni še toliko sprijen ali otročji, da bi si mogel dati od uradov vsiliti žalost ali veselje. Kakor čuti narodova duša, tako se izraža v javnosti, in tako tudi navdušenje za cesarjeviča ni bilo prisiljeno. In kako tudi? Preprijaznih besedi in obličja, povsod vzbujajoč zaupanje stopil je mladi prestolonaslednik na zemljo zasedenih dežel kot sin vladarja, ki je Bošnjake rešil krutega turškega jarma in čegar slavna hiša stoletja vlada milijone hvaležnih in udanih Slovanov. Prebivalstvo v zasedenih deželah dobro vé, da ne more pričakovati pomoči od tam, ki je sami živo potrebujejo, in da se kulturna misija Avstrije na iztoku ni pričela še-le z onim dnem, ko je v Belgradu g. Kristić doživel čast, da mu je kralj napil. Tem povodom pa vendar ne smemo zatajiti resnice, da je prebivalstvo v Bosni in Ercegovini, posebno katoliško, sprejelo avstrijsko armado z večjimi nadami kakor se mu izpolnujejo. Malo izvemo o zasedenih deželah, in marsikdo misli,

da je v Novi Avstriji vse najbolje, in kedar se bo vzdignilo zagrinjalo, pokazala se nam bo „ponosna Bosna“ v nekdanjem svitu in veličju. Čujmo kaj piše neki dopisnik iz Banjeluke monakovskemu „Fremdenblattu“: Izvemši prosto bogočastje in varnost osebe in premoženja, nima nekdanja raja mnogo dobrega od ondotnih kulturonošcev. Govorim iz svoje izkušnje in nepristranski, da bi si prebivalstvo volilo prejšnje vladarstvo, ko bi mu bilo dano na izber. In kje je vzrok temu? Morda v vladnih ukazih in postavah? Nikakor ne! Temveč v izvrševanju ukazov in postav. Avstrija je potrebovala za zasedeni deželi cel polk uradnikov različnih vrst. Za službovanje na iztoku pa so sposobni le oni uradniki, ki so večši enemu slovanskemu jeziku, takih pa ni bilo odveč, in še te potrebovali so doma. Pa tudi od sposobnih uradnikov oglasilo se jih je le malo za službovanje na iztoku. In kaj je storil g. Benjamin Kallay, da je napolnil praznoto? Moral si je pomagati, kakor si je mogel, ter nabral uradnikov iz vseh vetrov. Obdržal je tudi nekatere prejšnje redarske uradnike, ki so mu ugajali na pogled. In tako se je sestavilo uradništvo, v katerem so bili strokovno omikani in zanesljivi uradniki v manjšini. Turški uradniki menjali so le svojega gospodarja, obdržali pa so popolnoma svoje kruto postopanje proti prebivalstvu. Redarski uradniki večinoma še danes Bošnjake smatrajo brezpravno rajo. Strogi so tudi davčni iztirjevalci. Kdor ne plača, je zarubljen. In ta strogost je tem občutljivejša, ker so prej plačevali desetino in natura. Če je bila žetev dobra, plačali so lahko desetino; če je bila žetev slaba, plačali so malo, in kjer ni bilo žetve, ni bilo desetine. Sedaj plačujejo desetino v denarji; večkrat pa so cene žitu previsoko postavljene. Če mož ne more plačati desetine, prodado mu živino. V deželi so tudi še preostanki iz prejšnjih časov, ki sanjajo o državi Dušana mogočnega in o Veliki Srbiji, ki trapijo ljudi, da v sosedni srbski kraljevini teče mёд in mleko in pečene kure prebivalstvu padajo v usta. In kar človek želi, to tudi rad verjame.

Zato je bosniško prebivalstvo z veseljem pozdravilo glas, da je obišče „cesarjev sin“ in se sam prepriča o stanji stvari. Narod je hotel pozdraviti svojega prihodnjega vladarja in mu ob enem poto-

LISTEK.

Sviftijada.

(Osemindvajseti spev.)

Prišel je čas tako zvanih „kislih kumar“ ali doba političnega in novinarskega dolgega časa. Vse je že na počitnicah, ali pa se pripravlja za-nje. Kulise delegacijskih, državnih in deželnih zbornic so zaprte in bojevalci, ki so se bojevali letos ondi tako pogumno in varčno z našimi novci, vrnili so se v poletni „dolce far niente“.

Na podlagi teh resničnih premis je jako mučno ubrati Sviftijancu dovtipno struno, ki bi vščipnila in zabavala ob jednom v poletni vročini zaspale živce.

Tudi Sviftijanec bil bi že odšel v svoj poletni „neznani“ Tusculum, ko bi ga ne bilo zadrževalo v Ljubljani merjenje Virantove hiše, kjer se pričó bajé plesti v jeseni narodni „koši“, jerbasi in druga suha roba. To državno merjenje je v dóbi „kislih kumar“ vsekako zanimivo.

Slovenci se vedno in vedno pritožujemo, da nam noče dati vlada popolnega devetnajstega paragrafa. Poslednje je bila istina doslej, v bodoče pa ne bo več.

Ko bi se utegnil pritožiti v bodočem državnem zboru kakov slovenski državni poslanec o „restringiranji“ devetnajstega odstavka osnovnih postav, lahko ga zavrne vladni zastopnik meneč, da se nam je odmerilo v istini toliko in toliko metrov tega nesrečnega paragrafa za narodno suho robo, vsega na „jeden pot“ pa vendar živ človek zahtevati ne more.

Karakteristično je tudi, da so izprosili naši poslanci v dolgem boji in s svojo svojeglavno „opozicijo“ baš pomoč pri pletenji naših narodnih naramnih košev. Sviftijanec, ki je semintija poleg svoje lokalne sitnosti tudi svetovni politik, ki gleda v kalejdoskop bodočih političnih konstelacij, tolmači si te naše „lesene“ politične vspehe in na njihovi podlagi cvetoči naš bodoči obrt z narodno suho robo v smislu, da bomo potrebovali v istini Slovenci v bodoče naramne koše, v katerih bomo nosili

svoje križe in težave, in svoje potrpljenje, saj so se nam brez narodnega lesnega obrta že jele trgati v poslednjem časi preramnice košev napolnjenih zlatih obljub in prirojenega optimizma. Sviftijanec si upa v svoji sitnosti svetovati vodstvu bodoče in že izmerjene prve narodne učilnice za suho robo, da izplete ondi prvi koš nabolj zaslužnemu slovenskemu poslancu za ta zavod, kateri oprta poslednji na potu v državni zbor ter ga pokaže ondi, rekoč:

„Posodo za ravnopravnost imamo Slovenci sedaj, a lesena je in še prazna, o samem lesu in praznoti pa se ni odebelil še noben narod.“

Basta Sviftijanec! Soparno je in podnebje je polno elektrike. Ne pripekaj si dalje prstov, ako te srbé, v pelinovih listkih. Na Bled pojdi v kopališče, kamor zahajajo tako radi prvaki — namreč tržaški talmi-avstrijci in dunajski Jeiteles in Hešeles; naši pravi narodni prvaki pa se zadovolijo s sosedno Šiško ali pa s podobo raja na ljubljanskem barji.

Potem naj nam pa še očita kedo, da nismo gostoljubni in da prepuščamo, kar tebi nič meni nič domovinski biser tujcu na razpolaganje.

žiti svojo revščino, kar pa se mu ni povsod posrečilo. V Banjaluki so mu izročili prošnjo z nastopnimi točkami: 1. Cenilci morajo desetino naj bodo pravični; 2. desetina naj se plačuje in natura; 3. vsaka družina naj dela le po šest dni tlako, ne pa po dva meseca; 4. drugi davki naj se plačujejo v obrokih; 5. oblastva naj postopajo s kmeti milostno.

V Banovci so kmetje pričakovali cesarjevega in cesaričinjega z nevprijetnimi vozovi, plugi in praznimi vrečami in so pripovedovali, da so jim prodali živino in žito. Ženske so prišle z raztrganimi otroci. Cesaričinjo —

Te besede nemškega dopisnika so vsaj nekoliko pretirane, in zato naj bi dotični krogi stvar pokazali v pravi luči. Prestolonaslednika pazljivo oko pa je na potovanju gotovo videlo marsikaj, česar ne vidijo poklicani organi, in morda niti ne — slutijo.

Papeževa okrožnica o človeški prostosti.

(Dalje.)

Ker so torej takovi pogoji prostosti, treba je bilo človeku pri njegovem dejanju brambe in pomoči, ki ga naj bi k dobremu priganjala, od hudega odvrčala; ker sicer bi mu bila prosta volja v veliko škodo. — Predvsem treba je bilo dati mu postavo, t. j. neko ravnilo, kaj ima storiti, kaj opustiti: neko pravilo, katerega živali ne morejo spolnovati, ker so sili podložne ter le to delajo, kakor jih narava sili in same od sebe ne morejo drugače delati. Kdor pa je prost, on je gospod čez svoja dejanja, to pa ravno zato, ker on z razumom preje razsoja, predno kaj izvoli. Razum pa ne razsoja samo, kaj je spodobno, kaj sramotno, temveč tudi, kaj je dobro ter treba spolnovati, kaj slabo ter treba opuščati. Razum namreč velewa človeku, kaj sme in česa ne sme delati, da doseže svoj poslednji namen, zaradi katerega mora vse storiti. Ta ukaz razuma pa se imenuje postava. — Prosta volja človekova tedaj, ali moralna sila, da naša prostovoljna djanja ne nasprotujejo razumu, to je prvotni vzrok postave. Nič bolj napačnega torej si ne moremo misliti, nego je trditev: človek od narave svoboden ne potrebuje nikakih zakonov; ker iz tega bi sledilo, da bi mi morali brezumni biti, ako hočemo biti svobodni. Resnično pa je, da človek ravno zato, ker je po naravi svoboden, mora biti postavam podvržen. Postava torej je človeku voditeljica pri njegovem dejanju, s plačilom ga priganja k dobremu, s kaznimi ga odvrčajoč od zlega. — Prva med vsemi postavami je naravna postava, vsakteremu v dušo vtisnena, ki prav za prav nič družega ni, kakor razum velewač nam dobro delati, zlo pa opuščati. Toda to povelje človeškega razuma ne bi imelo postavne moči, ako ne bi bilo isto glas in tolmač nekega višjega razuma, od katerega je naš razum in svoboda absolutno odvisna. Ker namreč moč zakonov v tem obstoji, da nalagajo dolžnosti in delé pravice, torej jim je za podlago avtoriteta, ki ni drugega nego oblast, dolžnosti nalagati, pravice deliti, in ki oboji oblasti s plačilom in pokorjenjem potrebno sankcijo daje: vsega tega pa v človeku ne bi bilo, ko bi si sam kot svoj lastni postavodajatelj svojim dejanjem postave določeval. Iz tega torej sledi, da natorna postava

je večna, razumnim stvarjem vrojena postava, ki človeka podpira in nagiba, da krepkosto živi; ta večna postava pa je večni razum božji, ki je stvarnik in vladar celega sveta. — Temu ravnilu dejanja in tej brambi proti grehu pridajala je božja dobrot neke posebne pripomočke, ki krepko podpirajo in ravnaajo človeško voljo. Med vsemi temi je največji pripomoček milost božja; pamet namreč razsvetljuječ in voljo vedno k dobremu nagibajoč, pomaga človeku, da prirojeno svobodo laglje in varneje rabi. In popolnoma neresnično je, da bi volja manj prosta bila, ako božji vpliv pristopi, ker moč milosti božje je s človekom v najožji zvezi ter se vjema z njegovim naravnim nagnenjem, kajti izhaja od istega stvarnika, našega duha in naše volje, kateri vse stvari njihovi naravi primerno vodi. Da, milost božja, pravi angeljski učenik, ravno zato, ker prihaja od stvarnika čudežno varuje vse bistvenosti, ohrani značaj, silo in djavnost vsaktere sile. (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. julija.

Notranje dežele.

Na državni gimnaziji v Przemislu se bodo s prihodnjim šolskim letom otvorile ruske paralelke, in sicer prvo leto za prvi razred; vsprejemni izpiti za to paralelko vršili se bodo v ruščini.

Brnski škof, dr. Fran Bauer, praznoval bo dne 19. t. m. svoje duhovniško petindvajsetletnico.

Slovanski akademiki umetnosti in vied na Dunaji bodo ustanovili društvo z imenom „Krb“ (domovje). Društvo se ne bo pečalo s politiko. Uradni jezik bo češčina, ter so se dotična pravila že predložila namestništvu.

Hrvatski sabor je včeraj potrdil zdravstveni zakon. Danes se je zasedanje bajé zaključilo, ako se je sabor zjedinił gledé zastopnika za Budimpešto. Jesensko zasedanje se bo pričelo dne 2. nov.

Vnanje države.

Več rimsko-katoliških in grško-zjedinenih škofov je prašalo **papeža Leona XIII.** gledé vdeležbe kijevske cerkvene svečanosti. Sv. Oče je predložil v rešitev to zadevo kolegiju propagande. Méni se, da bo kolegij pritrdilno odgovoril, ker veljá slovesnost devetstoletnici krščanstva sploh in ne posebnega veroizpovedanja.

Novi **črnogorski** državljanski zakonik bo postal pravomočen dne 15. julija t. l. Ta zakonik določuje, da si ne sme nobeden inozemec kakorkoli si bodi prilastiti nepremičnine, kakor tudi ne sme domačin svojega posestva tujeu niti prodati ni darovati. To pravico ima edini knez. Gozde, vode in pašnike sme rabiti le oni posestnik, ki sam prekrbuje svoje zemljišče. Te določbe so vzbudile mnogostransko nezadovoljnost ter se bodo skoraj gotovo predručile.

„Wiener Abendblatt“ poroča, da je **srbska** sinoda izrekla ločitev zakona mej kraljem in kraljico. Vzrok razporu mej obema zakonskima so bili razni politiški nazori. Natalija ni mogla pozabiti, da je stala njena zibelka na ruskih tleh, Milan pa je prijatelj Avstrije. Vojni minister Protić se je odpeljal v Wiesbaden, da naznani to razsodbo kraljici in odpelje prestolonaslednika v Srbijo. Vsled te zadeve je navstala v ministerstvu nesloga; minister zunanjih zadev se je odpovedal. Z druge strani se poroča: Kraljica je pismeno naznanila sinodi, da ni zadovoljna z ločitvijo.

„Grazdanin“ je izvedel, iz gotovega vira, da Rusija ni obnovila obravnave v **bolgarskem** vprašanju. — Predvčeršnjim se je otvoril notranji promet na železniški progi Caribrod-Sofija-Vakarel. Mejnarodna služba se bo uvedla koncem tega meseca.

Rusija je dokončala svoje vojaške razmeščanje in utrjevanja ob zapadni meji. Nadaljne naredbe v tem oziru se bodo izdale le v slučaju, ako bi Nemčija ali Avstrija pomnožili svoje iztočne armade.

Boj **nemških** finančnih krogov zoper ruske vrednosti je dognan. Nemške banke se zopet vneto potezajo za ruska denarna opravila. Berolinski finančniki bi posebno radi prevzeli denarno založbo gradnje perzijskih železnic, za katero je dobil koncesijo neki ruski konzorcij.

V **italijanski** zbornici je odgovoril Crispi na neko interpelacijo, da so vesti gledé kolere v Mesini neosnovane.

„Heroldu“ se poroča iz Teherana: Trankaspiška železnica do Samarkanda je napravila globok vtis na **perzijskega** šaha. Oprt na to porabil je pri njem svoj vpliv ruski veleposlanik, da bi vsaj nekoliko zmanjšal despotizem, ki vlada v Perziji. Pregovoril je šaha, da bo omejil smrtno kazen ter se odpovedal načelu, da je njegova last tudi zasebno posestvo podložnikov. To načelo je oviralo do sedaj vsak napredek v Perziji.

Iz **Albanije** so došle vznemirjajoče vesti. Turški sultan je tjekaj poslal Seladina beja, da po-

roča o položaji. Lord Salisbury je sultanu nujno svetoval, naj uvede preosnove v Makedoniji, na katero zre Evropa z veliko večjo pozornostjo, odkar se je otvorila železnica.

Rumunski minister zunanjih zadev, Carp, povrnil se je s svojega informacijskega potovanja. Bukareški krogi pričakujejo, da se bo v kratkem že rešilo bolgarsko vprašanje v ruskem smislu.

Izvirni dopisi.

Iz Metlike, 4. julija. (Hrvatski škof na Belokranjskem.) Prečast. prošt metliški, g. Franjo Dvogan, dobil je te dni nastopno pismo:

Prečastni gospodine prošte i gradski župniče! Danes svršuje njegova presvjetlost biskup Gašparić svoje apostolsko djelo, djelenje najme sakramenta sv. potvrde u kotaru Lipničkom i Jaskanskom. U kotaru Lipničkom morao je prolaziti kroz župu (župnijo) Vašu, gdje je nenadano onako svetčano i dostojanstveno dočekan bio ne samo u gradu Metlici, nego i u Drašićih kod kapele.

Po nalogu presvjetlosti njegove imadem ovime, najsrdačniju hvalu izraziti prečastnosti Vašoj na toli ljubeznom dočeku i svečanom uvodu u središte župe Vaše u Metliku, koju hvalu neka prečastnost Vaša blagoizvoli izraziti svim onim, koji su tomu dočeku prisustvovali, te izraza naklonosti dali njegovoj presvjetlosti biskupu našem. Nezaboravno ostat će mu to odlikovanje sa strane svećenstva i puka (ljudstva) braće naše Slovenaca, što mu ujedno liepu slogu i ljubav izmedju braće Slovenaca i Hrvata pokazuje.

Ujedno molim, da prečastnost Vaša blagoizvoli primiti za to sa strane moje in sa strane susjednog mog svećenstva najsrdačniju hvalu, jer tako sjajnim dočekom biskupa našega počastiste i nas, te uzbudiste v srcih naših neograničeno počitanje i ljubav napram prečastnosti Vašoj, koja je i dosada najveće poštovanje i odanost sa strane naše braće najme Hrvata svećenika uživala.

Primitite time izraz mog dubokog počitanja, koj se bilježim prečastnosti Vaše najpripravniji sluga

Pavao Leder,
župnik i dekan.

Pod Lipnikom, dne 26. lipnja 1888.

Ta vredni list pač dokazuje, da so razmere med hrvatskimi in slovenskimi duhovniki prav vesele in da so gospodje na meji, ki te srčne razmere delajo, na svojem mestu. Živeli!

Iz Št. Ruperta, 5. julija. Tukajšnji poljski sadeži, kakor tudi vinogradi obetali so nam letos dobrega pridelka. Zaupno obračali smo se v Boga, da bi sad zemlji, kateri je obilno bil dal, tudi ohranil, toda v neskončno modrih sklepih božjih odločeno bilo je drugače. V dan sv. apostolov Petra in Pavla napajal je v jutro zemljo bladen dež in pač nikdo bi ne bil pričakoval, da bodo še ta dan vsi poljski pridelki krasne št.-ruperske doline popolnoma uničeni! Okrog poludneva začulo se je v oblakih votlo bobnenje. Kmalu vstane silovit piš, silen vrtimec igraje se ruje najmočnejša drevesa iz tal ter podira kozolce, a poslednjič pa se vsuje gosta, suha, debela toča, ki je v komaj četrt ure strahovito pokončala večino št.-ruperske fare. Potolčeni so vinogradi in lepa polja na Žunovcu, Apneniku, v Srasljih in Zabukovji, uničeni vsi poljski sadeži na Trsteniku, Straži, Podgorici, Rakovniku, vse razbito in razteptano na Vrhu, Bregu, Prelesji, Rozenbergu, Bistrici in obojnih Jesenicah, od kjer je vihra divjala nadalje v svetotrojiško faro in kakor slišimo, tudi tam mnogo škode provzročila. Zeló hudo poškodovane so tudi druge vasi, tako Vesela Gora, Št. Rupert, a tu je vendar semtertje kaki njivi prizanesla, v prej imenovanih vaseh pa je popolnoma vse pokončano. Poprej tako krasno polje kosi se sedaj vse poprečno, toda na nekaterih krajih še niti kosi ni kaj ostalo. Mnogo posestnikov je, ki na svojem obširnem polji ne bodo pridelali niti bokala belega žita. Da je beda in revščina že itak ne imovitih ljudi grozna, razume se samo po sebi in pomoč silno potrebna. Udarjeni, strahovito tepeni oziramo se zaupno na dobra srca svojih dobrotnikov, če bi utrpeli na kak način nam pripomoči v veliki potrebi. Oglašala se je toča tudi v soboto in nedeljo, pa vendar ni slišati, da bi bila kaj več škode provzročila. Naj dostavim še, da je mej nevihto na sv. Petra in Pavla dan udarila strela v

(Dalje v prilogi.)

Swiftijanec je prepričan, da dobimo Slovenci pre, ali pozneje dve remuneraciji na jeden pot, namreč od nemškega „schulvereina“ in od lahonske družbe „pro patria“, ker imamo v svoji velikodušnosti mnogo zaslug za germanizovanje in poitalijančevanje Gorenjcev; kajti poslednji že tako izvrstno lomijo nemščino in italijanščino, da jih bode bodoči statistik brez dvoma reklamoval iz dosedanega številca Slovencev.

Ako bi bil vedel naš Preširen, koliko narodne škode provzroči Sloveniji s svojo reklamo za Bled „podobo raja“, ne bil bi pisal svojega „Krsta pri Savici“, saj poje že dandanes v poletnem časi vsak nadpoln slovenski pesnik, katerega zanese osoda v ceno Petranovo ali pa v predrago Malnerjevo zavetje:

„O Bled, o Bled,
Kako si drag in bled;
Tujev tvoj je raja ovet,
Slovencev Tvoj le sneg in led.“

Swiftijanec.

mirnski fari ter vpepelila dvoje poslopij. Zares potrebno nam je iz vsega srca klicati k Bogu: Treska in hudega vremena reši nas o Gospod!

Iz Prage, 5. julija. Neprecenljive važnosti so denarni zavodi vsakemu narodu, to vidimo tu na Češkem osobito pri založnah. To so vam pravi vrelci, iz kojih zajema narod moč, silo in zavest. In ko bi Čehi ne imeli tako izborno osnovanih in skrbno upravljanih založen, koje so prava podloga narodnemu blagostanju in narodni zavednosti, dandanašnji bi ne zrlí takó ponosno v bodočnost, in vsa njihova narodna podjetja bila bi — samo na papirji. V tem oziru omeniti mi je danes založne v našem predmestji Karlinu, koja je vedno imela, a tudi vse druge po deželi, odprto radodarno roko, kedar je šlo za okrepljenje in ohranjenje narodnosti češke. Poukazujem na nepozabni čin, da je založna karlinska darovala tekom svojega 25letnega obstanka narodnim in dobrodelnim namenom svoto nad 200.000 gld. Te dni vršilo se je v njenih prostorih izredno občno zborovanje v proslavo 25letnega obstanka, in bilo je skleneno, da se ima založiti ustanova za vzdržavanje one hišice v Hodslavicah na Moravskem, v koji se je porodil slavni historiograf in oče naroda češkega, dr. Fr. Palacký; dovolila se je v ta namen svota 5000 gld. Hišico je že prej kupila založna. Dr. Svatek predlagal je ta lepi čin, rekoč: „Srečen narod, koji ima take sinove, in vreden je takih sinov narod, koji časti njih spomin. Taki narodi ne poginejo v viharji življenja. S tem darom častimo spomin velikega rodoljuba našega, kojega vzvišeni duh bode gotovo z dopadajenjem zrl na to dobro delo naše iz nebeških višin!“ Dalje je darovala ta založna 1000 gld. kot prispevek k dež. zavarovalnemu zakladu cesarja Frana Josipa I., svoto 15.000 gld. revnim otrokom čeških šol v Karlinu za zajutke, 3000 gld. za ustanovo, koje obresti bi užival karlinski dijak, obiskujoč češko-slovansko trgovinsko akademijo; in celó na uradništvu založna ni pozabila, dovolila se je slavnostna nagrada 2400 gld. Čast, komur čast gré! Zvečer priredila je založna velikanski banket, kojemu je prisustvoval kot vladni komisar g. dr. A. Volkar, rodom Kranjec blizu Kamnika.

Včeraj zvečer nastopili so na našem gledišči trije čislani gostje, znameniti ruski umetniki, in sicer gospá Offrosinova, pevka dvorne opere petrogradske, dalje znameniti tenorist gosp. Sokolov in basist g. Führer, oba iz Petrograda. Nastopili so vsi v Rubinsteinovi, na Ruskem zeló priljubljeni veliki operi „Demon“. Sprejeti so bili z burno pohvalo ter peli izborno v ruskem jeziku. Predstavo je vodil kapelnik Šurovský, koji je vodil predstave ruske opere tudi v Berlinu in v Kodanji.

V zadnjih dopisih svojih javil sem vam o odkritji spomenskih plošč Hoffu in Dusiku, in glej! češka javnost stoji zopet pred lepo narodno slavnostjo, koja se ima vršiti v proslavo in spomin preproste, toda duhapolne žene češke. Meseca avgusta bode odkrit spomenik pisateljici češki, B. Němcevi, v Češki Skalici, koja je v romantičnih Ratibořicích blizu tega mesta preživela mlada leta svoja. In komu v Slovencih ni znana po spisih svojih pisateljica „Babice“? Dijaki češkoskalski in učiteljstvo učiteljskega društva „Komenský“ v Nahodu položili so k temu podjetju l. 1882 prvi finančni temelj. V to svrhu vrše se velikanske priprave in pokroviteljstvo vse slavnosti prevzel je mestni zastop v Češki Skalici.

Konečno vam pa moram na uho povedati, da tu v Pragi človek časih vidi in sliši jako žalostne reči in prizore, koje pojedincem gotovo niso v čast, najmanj pa še narodu. V prvi vrsti je to neko čudno obnašanje Pražanov proti deklicam, koje hodijo v kmetski narodni noši. In ker, žal, staročeška kmetska noša vedno bolj gine in se zgublja, ni čuda, da kako dekle v noši iz domačlickega ali plzenskega okraja po praških ulicah budi tako pozornost in senzacijo, kot kak Zulu ali Hotentot. Človek v istini ne vé, ali bi se jezil, ali smejal, če kriče za kako Domažličanko, da je „sova“ ali „metulj“. Taki pojavi so žalostni in sramotilni. Na Dunaji hodijo slobodno moravske devojke v svoji narodni obleki; v Monakovem zró ponosno in spoštljivo na nošo Švabov in Švabek, in pri vas na Slovenskem, osobito v beli Ljubljani in po Gorenjskem nosijo najimenitnejše devojke svetovnoznano „pečo“, koja jim tako dražestno pristojá. In kjer se pošteni stari noši posmehujejo, gotovo ga isti ne bode dolgo nosil ali nosila. Vsaj ta stara, po-

štena in mična noša s svojo gmotno ceno dokaj preseza te oguljene novošegne cape, v kojih vidim hoditi po praških ulicah zastopnike pouličnega razuma!

Trgovinska in obrtniška zbornica.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko imela je, kakor smo javili, dne 27. aprila 1888 redno sejo, kateri je predsedoval zbornični predsednik gosp. Josip Kušar v navzočnosti vladnega komisarja, c. kr. vladnega svetnika Josipa Dralke in gg. zborničnih udov: Ivana Baumgartnerja, Oroslava Dolence, J. N. Horaka, Fr. Hrena, Antona Kleina, Frana Kolmana, F. Omerse, Blaža Mohorja, Mih. Pakiča, T. Pavšlerja, Josipa Ribiča, Ludovika Wriesniga in Jerneja Žitnika.

Gospod predsednik izjavi, da je za sklepčnost potrebno število zborničnih udov navzočih, otvori sejo ter imenuje overovateljema zapisnika gg. Fr. Kolmana in Mihaela Pakiča. Nato pozdravi novoizvoljenega zborničnega svetnika L. Wriesniga in novič izvoljene druge svetnike, proseč jih, naj po vsej svoji moči delajo v interesu volilcev, v prospeh obrtnosti, trgovine in prometa. Ob enem naznani, da so gg. zbornični svetniki: J. Kersnik, Karol Luckmann, Ivan Perdan in dr. J. Poklukar javili, da se radi drugih opravil ne morejo vdeležiti današnje seje.

I. Zapisnik zadnje seje se odobri.

II. Tajnik poroča o ukazu Njega uzvišenosti gospoda trgovskega ministra o ponovitvi trgovske pogodbe s Švico. Ta ukaz slóve:

„Zavezni zbor švicarski odpovedal je dne 7. novembra 1887 trgovinsko pogodbo svojo z Avstro-Ogersko od 14. julija 1868 (drž. zak. št. 10. iz 1869), tako, da nje veljavnost neha dne 7. novembra 1888, ako se drugače ne dogovorita pogodbenika. Kakor nadalje zvedamo, zahteva Švica earino tudi za sir, čokolado, bombažasto prejo in tkanine, veznine, barvano svilo, sukanó svilo, svilnato blago, usnje, stroje in apreturo za vezenje, barvanje ali natiskanje v Švici.“

Naposled poziva visoko ministerstvo zbornico, naj se izjavi o tem, za katere zahteve in dopustila se je po nazoru zbornice ob ponovitvi pogodbe s Švico potezati, odnosno dovoliti.

Zbornica se je obrnila do vdeleženih krogov, vendar je vspeh pozvedovanju bil neznamen, ker se je samo jedna predilnica in tkalnica izjavila, da ni v zvezi s Švico in da trgovska pogodba s Švico nima za-njo nobene važnosti.

Odsek torej povdarja, da z ozirom na razloge, katere je zbornica navela v izjavi o colni ali carinski noveli z dne 12. okt. 1885, št. 843, nadalje z ozirom na stališče, katero je zavzela v izjavi, tičeči se trgovinske pogodbe z Nemško in Italijo, mogel bi se potezati samo za tiste tarife, kateri bi imeli za podstavo občno colno (carinsko) tarifo, h kateri pa ni prištevati dogovorne tarife.

Privoljevati Švici v carinah za obrtne izdelke, predno se sklenejo trgovinske pogodbe z Nemško, značilo bi radi največjih olajšil, nahajajočih se v pogodbah z drugimi državami, da se odrečemo mnogim pridobitvam, katere smo dosegli z občno colno (carinsko) tarifo za avstrijsko obrtnost. Radi največjih olajšil morali bi vse prednosti, katere bi priznali Švici, priznati na vsak način tudi Nemški, a ne da bi zato mogli izposlovati prednosti za avstrijsko obrtnost.

Na podstavi teh razlogov predlaga odsek: „Zbornica naj priporoča samo, da se sklene pogodba največjega olajšila.“

Nadalje poudarja odsek, da v visokem ukazu naznačeni proizvodi niso nobene posebne važnosti za zbornični okraj; navzlic temu meni vendar odsek, da se v interesu avstrijske obrtnosti za bombaž in tkanine, usnje in shoje ne bi smela carina znižati, ako tudi bi se sklenila tarifna pogodba. V interesu govedarstva in mlinarstva bilo bi, ako bi se za uvažanje živine in moke v Švico mogli izposlovati pobiljški. — Pri glasovanju bil je predlog sprejet.

(Dalje prih.)

Dnevne novice.

(Iz Celovca) se nam poroča: Deželno-zborska volitev na mesto umrlega č. g. msgr. Andr. Ein-

spielerja je razpisana ter se dotično vladno oznailo naslednje glasi:

Štev. 881.

preds.

Oznailo.

Ker je umrl poslanec kmečkih občin v okraji Velikovec, Kapla, Pliberk in Doberla Ves, g. msgr. Andrej Einspieler, razpiše se po členu 6. deželnega reda in po členih 18. in 20. deželnega volilnega reda nova volitev za omenjeni volilni okraj, in sicer na dan 14. avgusta 1888. l. v postavno določenem volilnem mestu Velikovec.

Kdaj se vršijo volitve volilnih mož v posamičnih občinah, katero uro se začne volitev v Velikovec in v katerem prostoru, to bode c. kr. vladni svetovalec in okrajni glavar velikovski naznanil volilnim možem v poverilnih listih, kateri se jim bodo izročili.

V Celovcu, dné 6. julija 1888. l.

C. kr. deželni predsednik:

Franc baron Schmidt-Zabierow.

Nadejamo se tedaj, da se bodo volilci, kakor do sedaj tudi letos zopet zbrali polnoštevilno na volilnem bojišču, in da bodo kakor vsikdar tudi to pot rešili povsem svojo národno čast.

Volilci! čas je blizu, posvetujte se, ostanite složni in ne pustite se prevariti od naših nasprotnikov. Zaupajte le pravim domačinom, Vašim resničnim prijateljem! Volite za poslanca soglasno moža, katerega vam bode priporočala slovenska stranka v svojem časniku „Miru“ in po svojih zastopnikih. — Bog daj srečo!

(Pri jutrajšnjem velikem koncertu) „Glasbene Matice“ spremljal bo na glasoviru virtuoz na kontrabasu, g. Bl. Fišerja, iz prijaznosti g. vitez Ohm-Janušovski.

(Odlikovani) je bil korporal Josip Dular domačega peš-polka št. 17., ki je sedaj nameščen v Trebinji v Ercegovini. Začetkom meseca aprila moral je Dular spremljati nekega ubežnika iz Kozmača v Trebinje. Pri selu Ušče morali so se prepeljati čez Trebinjšico. Sredi deroče reke skočil je ubežnik v valove. Dular vrgel se je brez pomisleka za njim ter ga po hudem boji izvlekel na suho. Dne 23. junija podelil mu je presvetli cesar srebrni križec za zasluge.

(Proslavljena goba.) Že nekaj dnij sém dere mnogo ljudij iz Ljubljane in okolice v bukov gozdič za Dolnicami pri Glineah. Na mladi, okoli 3 dm. debeli, svoj čas po kaki vremenski nezgodi poškodovani bukvi raste iz debla kake 3 metre od tal navadna kresilna goba. Spodnji del, ki je imel nekako podobo police, je že odtrgan, le nekateri ostanki se še poznajo, ki kažejo popolno obliko navadnih bukovih gob. Zgornji del, črnkasto-sive barve, še raste in je okoli 1-5 decimetra visok. Nekateri praznoverci so jo brz razglasili za podobo Matere božje, trdeč, da razložijo glavi, oči Jezusa in Marije, dalje krono itd. — Pač preživo domišljijo mora imeti, kdor vse to vidi; dobro oko prozajičnega opazovalca — ogledale so si stvar popoluoma verodostojne, učene osebe — išče vsega tega zastonj. In vendar našli so se lahkomisljeni ljudje, ki natakajo okoli vence, podobice, darila in celó svetilnice prižigajo. Prostor je zadnji čas celó z latami ograjen. — Nikakor ne zavidamo ljudem prijaznega sprehoda v idilični kraj in gotovo zlasti meščanom ne bode žal, če napravijo izlet tjekaj, ker nasrkali se bodo v divni okolici svežega, čistega glinškega zraka, kakoršnjega domá sastonj iščejo. Vendar svetujemo vsakemu, ki se podá na pot, naj se ne trudi po blatni stezi od ceste v gozd, marveč naj se raje (če hoče okrepčan z dobro kapljico pri „Mitlavu“) vrne domov z mirno vestjo, da ni trave tlačil in škode delal ondodnim posestnikom. — Znabiti bi tudi ne bilo napačno, ko bi se ljudje, kjer je opaziti, da tjekaj zahajajo, kar naravnost svarili pred prazno vero.

Na jedno stvar pa smo še dolžni svoje čitatelje opozoriti. Videli smo včeraj prodajati nekake fotografije, ki naj predstavljajo drevo z dozdevno podobo. Po natančnem primerjanji slike in stvari moramo konstatovati, da slike z gobo nimajo najmanjše sličnosti. Vobrazena je na fotografijah podoba matere z detetom in s krono na glavi, o kateri pa na drevesu ni ne duha ne sluha. Zato resno svarimo čitatelje, naj se ne dadó na ta način slepariti.

(Povodenj.) Iz Polhovega Gradca se nam poroča, da se je včeraj zjutraj od 7. do 9. ure ulila grozna ploha. Struge niso mogle odpeljavati vode. Voda vlila se je čez polje in travnike. Kjer je ravnokar zorelo žito, tam so divji valovi razdiv-

Deželni odbor kranjski razpisuje splošno ponudbeno obravnavo v namen, da se vložne ponudbe zaradi dela, katero je izvršiti gledé

uravnave voda Bistrice in Save pri Mojstrani

na podlagi deželnega zakona z dné 6. junija 1887 št. 26, in sicer:

1. Naprava mostu čez Savo z zidanimi oporami, zgornji del pa bo iz lesa, za proračunjeni znesek 5000 gld.
 2. naprava zidane zgradbe (jeza) v dolini na potoku Bistrici za proračunjeni znesek 1700 „
 3. Naprava zgradb za varstvo bregov (škarpe) na obeh imenovanih vodah za proračunjeni znesek 6000 „
- Skupaj 12700 „

Ta stavba in to delo oddalo se bode vsako samo za sé proti plačilu dovršenega dela po jednotnih cenah, vendar pa se sprejemajo tudi skupne ponudbe za vse delo skupaj ali pa tudi za dvoje stavb.

Dotični stavbinski podatki, namreč črteži, splošni in posebni stavbinski pogoji, proračuni, in cenilnik so vsak dan v navadnih uradnih urah na razgled v pisarni deželnega stavbinega urada.

Prihodnji vodja stavbe dajal bode do 20. julija t. l. vsako soboto in nedeljo v navadnih uradnih urah vsa potrebna razjasnila, kar bi jih kdo zahteval.

Ponudbe morajo biti zapečatené, pisane na kolek za 50 kr. in z napisom na zavitku: „Ponudba za uravnavo Bistrice in Save pri Mojstrani“. Priložiti je tudi 10% jemčevina (vadium) zgoraj navedene dražbene cene, ter je za vsako delo posebej navesti, za koliko ponudnik prevzame delo oziroma koliko odstotkov odjenja ali pa več zahteva, in sicer je pisati to razločno s številkami in z besedo.

Ponudbe naj se vložne

do 20. julija t. l.

do 12. ure dopoldne pri vložnem zapisniku podpisanega deželnega odbora; dovoljeno pa je tudi, da se jemčevina poprej proti potrjilu priloži ponudbi.

Ponudniki naj svoji ponudbi pristavijo kraj in dan, svoj lastnoročni podpis, rojstno ime in priimek, svoje bivališče, svoj stan ali posel, in pa tudi to, da poznajo vse zgoraj navedene stavbinske črteže in pogoje in da se tem pogojem pravokrepno podvržejo.

Deželni odbor si pridržuje pravico, izmed ponudnikov izbrati si po svojem preudarku podjetnika brez ozira na to, koliko odstotkov kdo odjenja, ali pa razpisati tudi novo ponudbo.

Oziralo se bode le na pismene, v razpisni dobi došle ponudbe.

V Ljubljani 4. julija 1888.

Od deželnega odbora kranjskega.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medljatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., kinnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobani zastonj in franko.

T u j c i.

5. julija.

Pri **Malibu**: Karner, Falk, Popper, z Dunaja. — Pleš, trovec, iz Prage. — Mulley, zasebnik, z Vrhniške. — Henrik Malojer, potovalec, iz Celovca. — Ivan Wanzur, zasebnik, iz Zagreba.

Pri **Stonu**: Oswald Pollak, T. Hartig, Spitzkopf, trgovci, z Dunaja. — H. Heinmayer, Emil Früh, J. Werner, z Dunaja. — L. Steinschneider, iz Trsta. — G. Segre, trgovec, iz Trsta.

— L. Preissl, iz Milana. — M. Nahum z družino, iz Aleksandrije. — Dr. F. Freutler, vojaški zdravnik, iz Mostara. — J. Glauser, potovalec, iz Solnograda. — H. Stern, potovalec, iz Gorice.

Pri **Avstrijskem caru**: Jakob Tušar in Peter Jurman iz Nemčije. — Golob, trgovec, iz Toplice.

Pri **Bavarskem dvoru**: Franc Mlakar, veleposestnik, iz Il. Bistrice. — Martin Frie, veleposestnik, z Dravskega Polja.

KATOLISKA TISKARNA

Knjig, brošuric, prošpektov, časopisov vabil, voznih listov, mrtvaških listov, obiskovalnic.

Diplom, cenikov, imenikov, računov, kovčkov s firmo, pohobnic, tabel za urade, pravil.

Duhovščini, pisateljem in vrstno izveševanje tiska

Dekretov, plakatov, vstopnic, sporedov, letnih poročil, in družnih tiskovin v raznih barvah.

VALVATORJEV TRG

priporoča se prečistiti p. n. občinstvu za vsako- skih obrazcev.

Spovednih, birmskih in izpraševanskih listkov, molitvenih knjig, litani, župnijskih obrazcev.

Pomoč

je ponuja pri vseh boleznih, posebno pri taci, ki navstanejo vsled sprjene krvi, dalje pri božjasti, živčnih boleznih, boleznih v ušesih, pljučnih in želodčnih boleznih, nadutih, slabostih, protinu, trganji po udih in vseh ženskih boleznih. Trakulja se z jamčeno odstrani z glavo v 2 urah. Metoda, ki je hitra in gotova, podpira se z izvrstnimi in mnogostanskimi izkušenimi sredstvi. Obširna poročila s pismenimi znamkami za odgovor naj se pošljejo naslovom:

„Hygiea-Officin“

Vratislava (Breslau) II.

F. P. VIDIC & Co.

priporočata p. t. občinstvu za salone, kavarne, gostilne, privatna stanovanja itd. lepe

lončene peči

po jako nizki ceni ter iz najboljšega blaga izdelane.

Zaloga v slonovih ulicah

št. 9.

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje

zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem

priporoča svoje patentovane vstriečne zarezane strešnike,

ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so lahki, solidni, lični, po ceni in ker najmanj trpé od mraza in snega.

Poročstvo za tri leta.

Ž njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in celo po Ameriki. — Fabrika je za vso avstro-ogersko državo lastnica konstantnega patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov, potem vseh patentov za izdelovanje Schmidheinijevih zarezanih strešnikov, kakor tudi Passavant-patenta.

Proti posnemalcem in ponarejalcem se bode po smislu patentnega zakona najostreje kazenski postopalo. Izdeluje tudi najboljše vrste

zidarsko opeko, žlebake, steklene zarezane strešnike in strešna okna.

Streha na ogled je na tukašnjem kolodvoru Rudolfove državne železnice.

Glavni zastop in zalogo za Kranjsko, Trst, Reko, Gorico kot za vse Primorsko, Istro, Goriško in Dalmacijo imata

F. P. VIDIC & Comp., v Ljubljani, Slonove ulice št. 9.

Leopold Tratnik

izdelovatelj
cerkvene posode itd.

Ljubljana

sv. Petra cesta
št. 27.

Priporoča svoje izdelke prečastiti duhovščini in p. n. cerkvenim predstojnikom po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. (4)

Na željo pošilja načrte in ilustrovane cenike. Staro orodje in posode jemlje v popravilo.

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS-A

Ljubljana,
Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

**cerkvene, hišne in gostilni-
čarske oprave**

po najnižjih cenah. (55)

Cenilniki gratis in franko.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), naj-
bolj praktično,
elegančno, moder-
no in priljubljeno
tapecirano pohiš-
veno orodje, pre-
oblečeno z moder-
nim in močnim
blagom in popol-

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz
baga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in
solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorec blaga resnim kupecem franko na razpolago. Vsa
v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem
najceneje. — Modroce na peresih (Federmatratzen) 10 gl.
in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne
preproge.

Ceniki s podobami zastoj in franko na za-
htevanje.

Gospodom šolskim predstojnikom
in učiteljem priporoča

Andr. Druškovič-a

trgovina z železnino in orodjem
mestni trg 10.,

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjerejo in obdelovanje sadnih
dreves, in sicer: drevesno sterguljo,
škarje za gosenice, ročno lopatico,
drevesno žago, sadni trgač, drevesne
škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče,
cepilni nož, vrtnarski nož in drevesno
ščetko; orodja so vsa na **lepo po-
pleskani leseni plošči** vrejena, po
prav nizki ceni. (18)

V „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani se dobi:

**Pet Tantum ergo, pet mašnih
in deset Marijinih pesem**

ter dva kratka in lahka

Te Deum,

(2)

za mešani in za moški zbor zložil **IG. HLADNIK**.
Op. 10. Vse te pesmi so melodijozne in lahke ter bodo vsakemu
cerkvenemu zboru gotovo ustrezale. Cena 1 gld. 20 kr.

Izdajatelj: Jožef Jerič.

C. kr. priv. tovarna za portlandski in hidravlični cement

Alojzija Praschnikerja

v Kamniku na Kranjskem.

Ustanovljena leta 1854.

Glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp.,

Slonove ulice šte. 9,

priporoča p. n. gg. stavbenim mojstrom, arhitektom, stavbenim podjetnikom itd. svoje hidravlični
cement (roman-cement) in portlandski cement, po kakovosti vedno izvrsten in enakomeren, ter
jamči za večjo trdnost, kakor je predpisana v pravilih društva avstrijskih inženjrov in arhitektov. — Ta
cimenta sta tudi zaradi tega posebne koristi p. n. naročnikom, ker sta svojstveno mnogo lažja, nego izdelki
večine ostalih cementnih tovarn, zaradi česar je za enako množino cementnega zidovja ali morta treba veliko
manj tega cementa gledé teže. — Tudi priporočamo lepe in zelo trajne mozajiske plošče, brušene in
likane, v najraznovrstnejših obrazcih, in enobojnate plošče od portlandskega cementa, črne,
rudeče, naravnobarvene itd. za polaganje tlaka v cerkvah, po prehodih, vežah, na verandah, po
hodnikih, v hlevih itd., klajna korita, okraske in sohe, cementne cevi itd.
Blagovljna naročila se najnatančneje in najtočneje izvršujejo ter jih sprejema glavna zaloga
v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp., Slonove ulice št. 9. (10)

Za čas stavbe

priporoča

Andrej Druškovič-a

trgovina z železnino, Mestni trg 10,

v velikem izboru in prav po nizki ceni okova za okna
in vrata, storje za štokodoranje, drat in cveke, samo-
kolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine
za oboke, priznано najboljši kamniški Portland- in Ro-
man-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak,
kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in
njih posameznadela.

Pri stavbah,

kjer ni blizo vode neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo,
s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem
mestu dobivati vodo; ravno tako tudi se dobivajo vsi deli za izkopane
vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene
cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

(19)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in pluzna, železne in lesene
brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengenfeder Gyps) za
gnojenje polja.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo
skrbeti za rodbino. Naše življenje odvisno je od tolikerkih slučajnosti, da ne smemo nikdar
puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši
pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu
udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznan denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej
rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje
važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl
tako potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani
otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjenej
starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere
prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega
čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konec leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb
za 22.835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (28)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gosposke ulice 12.)

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.